

2026-06-05

Samrådsredogörelse

Samråd 2 - Detaljplan för Bladgultet

**SÄTERS
KOMMUN**

SAMHÄLLSBYGGNADSSEKTORN

Dokumentinformation

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Omfattar
Samrådsredogörelse		
Dokumentägare	Dokumentansvarig	Publicering
Samhällsbyggnadssektorn	Samhällsbyggnadschef	
Beslutsinstans	Beslutad	Diarienummer
Samhällsbyggnadsnämnden	2026-06-17	SBN2018/1096

Innehåll

1	Inledning	4
1.1	Hur har samrådet bedrivits?	4
1.2	Syfte och innehåll	4
2	Sammanfattning av inkomna yttranden	4
2.1	Sammanfattning av och kommentarer till inkomna yttranden	5
2.1.1	Kommunala yttranden	5
2.1.2	Statliga och regionala yttranden	7
2.1.3	Företag, föreningar och organisationer	17
2.1.4	Privatpersoner	18
3	Ställningstagande	38
3.1	Justering av detaljplaneförslaget	38
3.2	Beaktande av synpunkter	38

1 Inledning

1.1 Hur har samrådet bedrivits?

Samrådet av detaljplanen har pågått mellan 2025-05-15 och 2025-06-25. Information om samrådet samt detaljplanehandlingarna har funnits tillgängliga på kommunens hemsida och på kommunens anslagstavla i Rådhuset.

Totalt inkom 24 skriftliga yttranden under samrådstiden.

1.2 Syfte och innehåll

Syftet med detaljplanen för kvarteret Bladguldets i Mora by är att möjliggöra ett nytt bostadsområde med cirka 30–40 bostäder på ett sätt som harmonierar med kringliggande bebyggelse och landskapsbild. Syftet är också att bevara naturytor för friluftsliv, sport och rekreation mellan det nya bostadsområdet och den intilliggande idrottsplatsen Morbyvallen.

Samrådsredogörelsen syftar till att ge kommunens beslutande organ, samrådsnämnden samt övriga en redovisning av de synpunkter som lämnats in under granskningen, samt vilka överväganden som görs i samband med detta. Synpunkterna presenteras och kommenteras på följande sidor.

Texterna och eventuella bilder redovisas så som de lämnats till kommunen, men utan den formatering som texten ursprungligen hade. Inga namn eller övriga personuppgifter redovisas enligt dataskyddsförordningen (GDPR). Text som enbart rör frågor kring skrivelsens ankomst till kommunen, generella upplysningar eller består av en sammanfattning av detaljplanen är inte inkluderade. De skriftliga yttrandena, inklusive bilagor, är diarieförda i sin helhet och finns tillgängliga hos Samhällsbyggnadssektorn.

2 Sammanfattning av inkomna yttranden

Yttranden	Ankomst-datum	Ingen erinran	Synpunkter
Kommunala yttranden			
Barn och utbildningsnämnden	2025-06-10		x
Kulturnämnden	2025-06-05	x	
Socialnämnden		x	
Kommunstyrelsens arbetsutskott	2025-06-17	x	
Yttrande miljö- och byggnämnden	2025-06-19		x
Statliga och regionala yttranden			

Länsstyrelsen	2025-06-09		x
Trafikverket	2025-05-28		x
Regionfastigheter	2025-06-18	x	
Lantmäteriet	2025-06-23		x
Företag, föreningar och organisationer			
Skanova	2025-05-16	x	
Dala energi	2025-05-20		x
Gustafs GOIF skidsektion	2025-06-18		x
Privatpersoner			
Yttrande 1	2025-05-21		x
Yttrande 2	2025-05-30		x
Yttrande 3	2025-06-04		x
Yttrande 4	2025-06-17		x
Yttrande 5	2025-06-21		x
Yttrande 6	2025-06-22		x
Yttrande 7	2025-06-23		x
Yttrande 8	2025-06-23		x
Yttrande 9	2025-06-23		x
Yttrande 10	2026-06-23		x
Yttrande 11	2025-06-24		x
Yttrande 12	2025-06-25		x

2.1 Sammanfattning av och kommentarer till inkomna yttranden

2.1.1 Kommunal yttranden

Barn och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden vill att samhällsbyggnadsnämnden beaktar tre aspekter angående detaljplaneförslaget för kvarteret Bladguldets i Mora by.

Nybyggnation av bostäder ger eventuellt fler invånare och därmed sannolikt ökat antal barn och elever. Ökat antal barn och elever leder till behov av fler lokaler. I nuläget rymmer de befintliga lokalerna nuvarande barn och elevantal och kan klara en liten ökning barn och elever. Med tanke på att fler byggnationer ev. planeras i Gustafs finns en risk att ett lokalbehov för förskola och skola kommer att uppstå på sikt.

De planerade åtgärderna med ett övergångsställe vid Förgyllarvägen samt de gång- och cykelvägar som planeras enligt stråkanalyskarta, byggs för en så säker skolväg som möjligt.

Den planerade platsen för bostäder ligger där förskolan Mora by idag använder för utomhuspedagogik och konsekvenserna bör tas i beaktan.

Kommentar:

Vi tackar för era synpunkter.

Frågan om ett ökat behov av skol- och förskolelokaler hanteras inom kommunens översiktliga planering. Föreslagna gång- och cykelstråk utanför området regleras inte i själva planförslaget. Kommunens avsikt är att samtliga stråk ska byggas ut i enlighet med stråkanalysen. Befintliga naturytor inom planområde påverkas av planförslaget. Syftet med planförslaget är dock att fortsatt möjliggöra naturytor för rekreation och lek i närområdet.

Socialnämnden

Sociala sektorn har yttrat sig om detaljplanen med följande sammanfattning:

”Sammantagen bedömning är att detaljplanen för Bladguldet tar hänsyn till viktiga områden såsom möjlighet till rekreation, varierad bebyggelse samt inte minst behovet av byggbara tomter inför framtiden så att kommunen kan tillgodose behovet av olika former av boendalternativ.”

Kommentar:

Vi tackar för era synpunkter.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar avge följande yttrande till samhällsbyggnadsnämnden:

Ställer sig positiv till detaljplaneförslaget för kvarteret Bladguldet

Kommentar:

Vi tackar för era synpunkter.

Miljö- och byggnämnden

Miljö- och byggnämnden ser i huvudsak förslaget till detaljplan som väl underbyggt och planhandlingarna som en god beskrivning av området. Inom några områden finns dock behov av justeringar:

- Med förslaget påverkas naturvärdena i den utpekade lite äldre tallskogsmiljön med mottaggsvamp. En bortplockning av delar av B-området i nordväst, alternativt en lite annan sträckning av stickvägen mer i riktning norr-söder, borde därför övervägas.
- Under konsekvenser (12.2) kan man nämna att i och med exploateringen kan naturvärden skapas för sandlevande insekter.
- I texten om dagvatten skulle det vara lämpligt att nämna det positiva för både biologisk mångfald och variationen i landskapet, om fuktgynnade arter kan ges utrymme i de miljöer/anläggningar som skapas.

Kommentar:

Vi tackar för era synpunkter.

Planförslaget innebär fortsatt att del av den äldre tallskogen i det utpekade området tas i anspråk och ersätts av bebyggelse. Denna avvägning har gjorts för att möjliggöra en sammanhängande och funktionell bebyggelsestruktur. Bedömningen är att detta väger tyngre i förhållande till att en stor del av det omgivande området samtidigt planläggs som natur och därmed långsiktigt kan bevaras.

Planbeskrivningen kompletteras med en skrivning om att naturvärden för sandlevande insekter kan tillskapas. Beskrivningen kompletteras också vad gäller möjlighet till ökad biologisk mångfald i öppna dagvattenlösningar.

2.1.2 Statliga och regionala yttranden

Länsstyrelsen

Samråd om detaljplan för kvarteret Bladguldets i Mora by i Säters kommun
Länsstyrelsen har för samråd mottagit rubricerad detaljplan, daterad i maj 2025.

Överprövningsgrundande synpunkter

Länsstyrelsen har identifierat några överprövnings-grundande frågor enligt 11 kap. 10 § plan- och bygglagen.

Hälsa och säkerhet

Dagvatten

I första hand planeras dagvatten att omhändertas lokalt, men systemet byggs med möjlighet till bräddning till det allmänna ledningsnätet. I de situationer då bräddning kan uppkomma är troligen det allmänna nätet redan som mest belastat och det är viktigt att säkerställa att det finns kapacitet på nätet. Det behöver framgå av planhandlingarna om befintligt ledningsnät har en tillräcklig kapacitet för att ta emot dagvatten från planområdet.

Det framkommer av dagvattenutredningen att det i dagsläget finns viss problematik vad gäller avledningen av dagvatten från området (se bland annat sid. 20–21). Dessa befintliga utmaningar/besvär får inte förvärras av planområdets exploatering.

Enligt dagvattenutredningen (sid. 37) behöver ytterligare utredningar ske för att säkerställa att avståndet till grundvattnet är tillräckligt, det framgår inte av planbeskrivningen att detta har skett. Den geotekniska utredning som det hänvisas till i planbeskrivningen är från år 2021 och av den framgår att ytterligare geotekniska undersökningar krävs bland annat för omhändertagande av dagvatten. Marken inom planområdet består av postglacial sand och

sandig morän vilket pekar på att det finns goda infiltrationsmöjligheter. Men det finns även uppgifter som pekar på att det är högt grundvatten i området, vilket kan försvåra lokalt omhändertagande av dagvatten. I enlighet med vad som står i dagvattenutredningen behövs ytterligare hydrogeologiska undersökningar för att säkerställa att föreslagna dagvattenåtgärder är genomförbara.

Erforderliga fördröjningsvolymerna inom dagvattenytorna behöver regleras på plankartan. Befintligt dagvattendike inom naturmark som löper längs Förgyllarvägen behöver avgränsas och regleras på plankartan som dagvattendike. Fördröjningsytan i planområdets norra del behöver utvidgas så att det ansluter till diket.

Skyfall

Av dagvattenutredningen och planbeskrivningen behöver framgå hur 100-årsregn påverkar järnvägen och trummor under järnvägen, både i nuläget och till följd av planområdets exploatering.

Spillvatten

Det är otydligt i planbeskrivningen om det aktuella området kommer att anslutas till det allmänna spillvattennätet före eller efter att överföringsledningen till Borlänge är på plats. Det behöver framgå om avloppsreningsverket i Gustafs kommer att belastas under en tid och om det finns kapacitet för det.

Planen behöver ange hur många personekvivalenter (PE) som området genererar för att kunna beräkna belastningen till reningsverket och dricksvattenförsörjning.

Reningsverkets/reningsverkens tillståndsgivna belastning, framtida belastning för de kommande 10–20 åren (inkluderat de planer som är framtagna men ännu ej bebyggda) samt nuvarande maximal genomsnittlig veckobelastning (max GVB), behöver anges i planhandlingarna.

Det behöver även framgå av planhandlingarna om det finns kapacitet för ytterligare påkoppling på spillvattennätet.

Dricksvatten

Av planhandlingarna ska det framgå om det finns kapacitet vid det aktuella dricksvattenverket för att ansluta planområdet.

Tänk på att det eventuellt kan röra sig om känsliga uppgifter. En bedömning behöver ske av vilken detaljnivå som kan anges.

Rådgivande synpunkter

Grundvatten

I checklistan för undersökning av betydande miljöpåverkan anges att det i planarbetet ska utredas om planen kan komma att påverka en enskild vattentäkt på en intilliggande fastighet. Det framgår inte av planhandlingarna om detta har utförts.

Gestaltning

I planbeskrivningen anges under avsnittet Gestaltning och utförande att ”Tak ska utföras som sadeltak, då även detta utgör den dominerande takutformningen i närområdet, samt för att skapa en enhetlighet inom det nya området. Takvinkel ska vara max 30 grader, vilket i kombination med högstanockhöjd motverkar att bebyggelsen kan byggas ut med en tredje våning i form av inredd vind.” Plankartan bör kompletteras med planbestämmelse om sadeltak samt eventuellt även minsta takvinkel om det är kommunens ambition att bebyggelsen ska utföras med sadeltak.

I planbeskrivningen anges en högstanockhöjd på 7,5 meter men på plankartan anges 8 meter. Plankarta eller planbeskrivning behöver därför justeras.

Gemensamhetsanläggning

Länsstyrelsen anser att reglering av gemensamhetsanläggning för virkestransportväg och virkesupplag inte är förenligt med allmän plats Natur. I Boverkets Kunskapsbank framgår följande: ”Att använda markreservat för gemensamhetsanläggning på allmän plats där kommunen är huvudman innebär oftast att bestämmelserna blir oförenliga. Det beror på att en gemensamhetsanläggning är en form av enskilt nyttjande och att allmän plats med kommunalt huvudmannaskap endast i begränsad omfattning kan upplåtas för enskilt nyttjande.” Kommunen behöver därför se över regleringen. En planbestämmelse för gemensamhetsanläggning bör också preciseras med vad den avser.

Plankartan

Fastighetsindelningsgränsen mellan två tomter i norra delen av kvarteret som planeras för friliggande en- och tvåbostadshus ser inte ut att nå fram till gatumarken.

Undersökningssamråd om betydande miljöpåverkan

Kommunen har bedömt att miljöpåverkan inte kan antas bli så betydande att en strategisk miljöbedömning enligt 6 kap miljöbalken behöver göras. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att detaljplaneförslaget inte innebär betydande miljöpåverkan.

Kommentar:

Vi tackar för era synpunkter.

Dagvatten

Kommunen bedömer att de föreslagna dagvattenåtgärderna inom planområdet är tillräckliga för att fördröja avrinningen och därmed begränsa utflödet till nuvarande nivåer. Åtgärderna syftar till att minimera risken för ökad belastning på omkringliggande fastigheter.

Egenskapsområdet "Dagvatten1 – Fördröjningsyta vid skyfall" utökas till att omfatta en större yta. Ytan är dimensionerad med god marginal och överstiger den yta som rekommenderas i dagvattenutredningen, vilket skapar möjlighet att anordna större fördröjningsåtgärder om behov uppstår. Detta bidrar också till flexibilitet i anläggningens utformning vad gäller utbredning och djup. En bestämmelse om minsta fördröjningsvolym läggs till för att säkerställa att erforderlig anläggning genomförs.

En betydande del av planområdet planläggs som naturmark, vilket ytterligare möjliggör kompletterande fördröjningsytor om framtida behov uppstår.

Kommunen har genomfört mätningar av grundvattennivån i området. Mätningarna kommer att fortsätta fram till detaljplanens antagande för att säkerställa kunskap om variationer över tid. I samband med detta kommer även infiltrationen undersökas. Kommunens preliminära bedömning är att föreslagna dagvattenåtgärder är genomförbara.

Skyfall

Tyrens har, på uppdrag av Trafikverket, tagit fram en utredning som bland annat utreder hur ett skyfall påverkar befintlig järnväg och dess tillhörande trummor. Kommunen hänvisar i både planbeskrivning och dagvattenutredning till denna utredning.

Utredningen kommer fram till att befintliga trummor har tillräcklig kapacitet för att hantera ett regn med 50 års återkomsttid. Om ett större skyfall skulle inträffa så anser inte Tyrens att det finns någon risk att järnvägen skulle påverkas då intilliggande mark kan fungera som ett svämplan. Kommunen har ingen anledning att ifrågasätta detta ställningstagande.

Spillvatten

Utbyggnad av en ny spillvattenledning till reningsverk i Borlänge kommun pågår, och anslutning till Borlänge reningsverk kommer att vara klart våren 2027. Planområdet kommer att anslutas till spillvattennätet efter att den nya spillvattenledningen är utbyggd, och kommer med andra ord inte belasta befintligt reningsverk i Gustafs.

Planen kommer att omfatta 20 – 40 nya bostäder i flerfamiljsbus samt småhus. Beräknat på schabloner om 2,8 personer/bostad i småhus samt 2,1 personer/bostad i flerfamiljsbus är en rimlig bedömning att detaljplaneområdet bidrar med 70 personer. En maximal utbyggnad skulle innebära som mest 100 personer, men detta scenario är inte troligt.

Borlänge reningsverk har en tillståndsgiven belastning på 60 000 PE. Nuvarande maximal genomsnittlig veckobelastning (max GVB) är 38 000 PE. Verkets uppskattade framtida belastning för de kommande 10–20 åren uppskattas till 57 000 PE.

Ledningsnätet bedöms ha kapacitet för det nya bostadsområdet. Kapacitetsutredning visar på att vissa delar i systemet ha hög andel tillskottsvatten vilket riskerar att skapa översvämning i fastigheter nedströms i ledningsnätssystemet. Detta gäller för nuvarande belastning och behöver utredas vidare och åtgärdas, vilket redan ligger i verksamhetsplanen.

Dricksvatten

Ja, det finns god kapacitet i vattenverket och i dricksvattensystemet för att ansluta det nya detaljplaneområdet.

Rådgivande

Grundvatten

Beskrivningen gäller en enskild brunn på en intilliggande fastighet. Brunnen ligger ungefär 200 meter från planområdet. Kommunen bedömer att utbyggnad inom planområdet inte medför påtaglig risk för brunnen.

Gestaltning

Bestämmelse om nockhöjd justeras.

Gemensamhetsanläggning

Gemensamhetsanläggningen utgår ur planförslaget. Befintlig skogsväg kan i stor utsträckning kvarstå inom naturmark, men befintlig utfart flyttas söderut för att ge plats för kvartermark för bostäder.

Plankartan

Fastighetsindelningsgränsen i plankartan har justerats.

Trafikverket

Trafikverket har följande synpunkter.

Buller

Bullerutredningen anger att riktvärden för uteplats överskrids på vissa platser. Om uteplats ska ordnas krävs åtgärder för att riktvärden ska innehållas. Detta bör regleras i en planbestämmelse.

Dagvatten

Vatten rinner från planområdet idag ned mot järnvägen och statliga vägar. Mängden vatten som rinner mot järnvägen kommer att öka om detaljplanen genomförs, eftersom mer hårdgjorda ytor och mer byggnader och tak ger större vattenmängder samt snabbare flöden.

Trafikverket vill se beräkningar på 100-årsregn samt beskrivning av påverkan på statliga vägar och järnvägen.

Detaljplanen får inte innebära mer och snabbare vattenflöden jämfört med idag, mot statlig infrastruktur. Det tillkommande vattnet måste fördröjas. Utredningens förslag på lösning, att leda vatten direkt till järnvägens dike, trumma och sen vidare mot statlig väg kan Trafikverket inte godta.

Kommentar:

Vi tackar för era synpunkter.

Buller

Planhandlingarna kompletteras med en bestämmelse om att alla boende ska ha tillgång till uteplats eller balkong med skydd mot buller.

Dagvatten

Se svar till Länsstyrelsen.

Polismyndigheten

Yttrandet avser ett planförslag som syftar till att möjliggöra byggandet av bo-städer i Mora By. Polismyndigheten har ingen erinran, men vill lämna några synpunkter.

När ett nytt bostadsområde byggs, finns goda möjligheter att bygga in en brottsförebyggande struktur i området. Målet är att de boende ska uppleva så stor trygghet som möjligt och helst inte utsättas för brott.

I kriminologin beskrivs vad som krävs för att ett brott ska kunna ske. Rutinaktivitetsteorin¹ anger att det krävs tre samtidigt existerande beståndsdelar.

- En motiverad förövare.
- Ett lämpligt objekt.
- Avsaknad av kapabel väktare.

Genom att se till att minst en av de tre beståndsdelarna inte existerar, kan brottet förebyggas. Det kanske enklaste sättet är att göra sig själv till ett mindre lämpligt objekt. Att göra så att gärningspersonen inte ser dig eller ditt objekt som lämpligt att utsätta för brott.

Det kan handla om belysning, hur insynsskyddad miljö växtligheten ger, åt vilket håll dörrar och fönster är riktade. Är dörrar och fönster alltför svåra att forcera? Det kan räcka för att gärningspersonens motivation ska minska så att den avstår från att begå brottet.

Polismyndigheten deltar gärna i det brottsförebyggande arbetet inför uppförandet av bostadsområdet. Skulle så småningom virtuella trygghetsvandringar vara möjliga redan innan spaden satts i marken?

En annan synpunkt gäller trafiksäkerhet och då i första hand oskyddade trafikanter. Barn på väg till och från skolan tillhör ofta den kategorin. De cyklar inte sällan och har ännu inte fått fullt utvecklad förmåga att bedöma trafiksituationer genom att se konsekvenserna av sitt handlande i trafiken.

Genom god sikt, belysning, hastighetsreducerande åtgärder och allra helst se-parata vägbanor för oskyddade trafikanter, kan riskerna minska.

Kommentar:

Vi tackar för era synpunkter och instämmer i vikten av brottsförebyggande åtgärder och god trafiksäkerhet.

Regionfastigheter

Region Dalarna, Regionfastigheter, har tagit del av samrådshandlingar för kvarteret Bladgultet, Mora by. Det är viktigt att beakta framkomlighet för blåljustrafik såsom ambulansens etc. I övrigt finns inga synpunkter på förslaget.

Kommentar:

Vi tackar för era synpunkter.

Lantmäteriet

För plangenomförandet viktiga frågor där planen behöver förbättras

FASTIGHETSGRÄNSER MED OSÄKERT LÄGE SOM GRÄNSAR TILL PLANOMRÅDET

Planområdesgränsen angränsar i öster mot fastighetsgränser med osäkert läge. De aktuella gränserna saknar både enligt digitala registerkartan och grundkartan inmätta gränspunkter.

Lantmäteriet vill påminna om att detaljplanen inte påverkas om gränsen visar sig ha ett annat läge. Risken med att planlägga utan att ha koll på gränsens rätta läge är att antingen en del av planen ligger inne på grannfastigheten eller att det blir en remsa mellan den planlagda marken och fram till fastighetsgränsen.

I denna typ av fall handlar det om att gränsen är ett objekt av vikt för planbestämmelser enligt HMK Handbok Digital Grundkarta 2021 avsnitt 3.3. När en sådan gräns är osäker är det lämpligt att så snart som möjligt utreda gränsen och göra en gränsutvisning där man letar upp befintliga gränsmarkeringar. Visar sig gränsen vara juridiskt oklar krävs det en

fastighetsbestämning för att bestämma dess läge. Läs gärna mer om förbättring av kvaliteten på fastighetsgränser i grundkartan i Lantmäteriets informationsblad via denna länk.

När gränsens läge är klarlagd är det viktigt att anpassa planen efter eventuella förändringar av fastighetsgränsens läge. Glöm inte att rapportera in eventuella förbättringar av gränspunkters lägesosäkerhet, genom att kommunen gör en så kallad DRK-leverans till ajourhållning-DRK@lm.se i överensstämmelse med DRK-avtalet. Då kommer det att framgå av fastighetsgränsernas redovisning i den digitala registerkartan att lägesosäkerheten är kontrollerad samt vilka punkter som har mätts in och vilka punkter som är transformerade utifrån inmätningarna.

FASTIGHETSINDELNINGSBESTÄMMELSER – REDOVISNING I PLANBESKRIVNINGEN

När fastighetsindelningsbestämmelser (FIB) införs i en detaljplan ska planprocessen också innefatta prövning av vissa grundläggande krav som ställs i fastighetsbildningslagen (FBL), anläggningslagen (AL) och ledningsrättslagen (LL), se 4 kap. 18 § 3 st. PBL. För reglering av indelningen i fastigheter och servitut ska villkoren i 3 kap. 1 § (allmänna lämplighetskraven) och 5 kap. 4 § 1 st. (båtnadsvillkoret) FBL prövas. Redovisningen av prövningen av de paragrafer i FBL som framgår av 4 kap. 18 § 3 st. PBL bör vara i nivå med vad som redovisas i en lantmäteriförrättning med tvångsinslag. Lantmäteriet kan inte finna någon sådan redovisning i planhandlingarna.

Eftersom FIB skapar en lösning till den föreskrivna lösningen och de fastigheter som berörs inte blir planenliga förrän bestämmelserna genomförts, är det betydelsefullt att även effekterna av FIB klargörs i planbeskrivningen. Det skulle också underlätta förståelsen om beskrivning och prövning av fastighetsindelningsbestämmelserna redovisas under särskild rubrik.

FÖR DÅLIG BESKRIVNING AV PLANENS KONSEKVENSER

Enligt 4 kap. 33 § PBL ska det i planbeskrivningen framgå vilka konsekvenser som planens genomförande får för fastighetsägare, rättighetshavare och andra berörda. Planbeskrivningen redovisar inte tillräckligt tydligt dessa konsekvenser till exempel vad gäller: rättighetshavare.

MARKRESERVAT FÖR GEMENSAMHETSANLÄGGNING INLAGT PÅ ALLMÄN PLATS NATUR MED KOMMUNALT HUVUDMANNASKAP

Vi bedömer att det inte går att bilda en gemensamhetsanläggning för virkestransporter på mark planlagd som allmän plats med kommunalt huvudmannaskap. Bland annat på grund av inlösningsregler och det bedöms planstridigt.

Det är inte heller möjligt att ha enskilda utfarter på allmän plats enligt rättspraxis. I ett domslut från Mark- och Miljööverdomstolen (MÖD) 2018-12-13 angående "Detaljplan för Glabo 1:45 m.fl. fastigheter, Saltviks hamn i Oskarshamns kommun", MÖDs målnummer P 8653-17, har MÖD prövat möjligheten till att använda en egenskapsbestämmelse för allmän plats med bestämmelsen formulerad *"Marken ska vara tillgänglig för in- och utfarter till/från angränsande fastigheter"*. MÖD konstaterar i domen inledningsvis att det *"får generellt anses möjligt att inom ett område för allmän plats, natur, specificera och lokalisera allmänt tillgängliga gångvägar eller vägar för fordonstrafik med stöd av 4 kap. 8 och 10 §§ plan- och bygglagen (2010:900)"*. Domstolen konstaterar dock att så som kommunen i det aktuella fallet utformat planbestämmelsen kan den *"inte tolkas på något annat sätt än att avsikten varit att peka ut vilka fastigheter som ska ges rätt att nyttja den aktuella vägen, vilket saknar stöd i nämnda bestämmelser"*. Domstolen anger vidare att *"bilda servitut för en enskild fastighet på allmän plats är inte förenligt med detaljplanen och kommer därför att hindra en rättighetsbildning enligt 3 kap. 2 § fastighetsbildningslagen (1970:988) och 9 § anläggningslagen (1973:1149)."*

Enligt Lantmäteriets bedömning förefaller det aktuella planförslagets utformning likna regleringarna i den plan som upphävdes i ovan nämnda MÖD-fall. Det framgår inte heller vilka fastigheter som är tänkta att ingå i den nya gemensamhetsanläggningen. Det blir därmed svårt för berörda fastighetsägare att förstå hur de påverkas av planen. Planbeskrivningen behöver därför kompletteras.

Delar av planen som bör förbättras

GRUNDKARTA

- I grundkartan saknas fastighetsbeteckningar inom planområdet. Det är viktigt att fastighetsbeteckningarna redovisas för att göra det lätt för den som är berörd av planen att hitta respektive fastighet på plankartan och förstå konsekvenserna för berörda fastigheter.
- Inom planområdet syns inte grundkartan.

REDOVISNING AV KOSTNADER FÖR ENSKILDA

Det bör framgå av planbeskrivningen vilka kostnader som planen medför enskilda, till exempel anslutningskostnader för VA, el och fjärrvärme. Lantmäteriet har vid genomläsningen inte sett att det framgår av texten.

ANLEDNINGEN TILL ATT FASTIGHETSINDELNINGSBESTÄMMELSER INFÖRS

I planbeskrivningen bör kommunen redovisa varför fastighetsindelningsbestämmelser införs i planen. Krävs det eller underlättar fastighetsindelningsbestämmelser för att kunna genomföra de aktuella åtgärderna?

PLANAVGIFT ELLER PLANKOSTNADSAVTAL

I planbeskrivningen saknas redovisning om planavgift kommer tas ut vid framtida lovgivning eller om plankostnaden regleras i ett särskilt avtal.

Kommentar:

Fastighetsgränser med osäkert läge

Planbeskrivningen har kompletterats med ett förtydligande av att befintliga fastighetsgränser i planområdets östra del är osäkra och behöver utredas i samband med genomförandet. Det framgår att detta kan ske genom gränsutvisning eller, vid behov, fastighetsbestämning.

Fastighetsindelningsbestämmelser

Planbeskrivningen har kompletterats med en redovisning av fastighetsindelningsbestämmelsernas syfte samt en övergripande prövning i enlighet med 4 kap. 18 § plan- och bygglagen. Prövningen omfattar en bedömning enligt 3 kap. 1 § och 5 kap. 4 § fastighetsbildningslagen. Det framgår att bestämmelserna är nödvändiga för att säkerställa en ändamålsenlig fastighetsindelning samt detaljplanens genomförande.

Planens konsekvenser

Planbeskrivningen har förtydligats avseende konsekvenser för berörda fastigheter. Det framgår att planområdet idag omfattar kommunal mark och att genomförandet innebär avstyckning till nya bostadsfastigheter. Någon påverkan på befintliga privata fastigheter eller rättighetshavare bedöms inte uppstå.

Gemensamhetsanläggning

Den föreslagna gemensamhetsanläggningen har utgått ur planförslaget. Befintlig skogsväg kan i stor utsträckning kvarstå inom planlagd naturmark på kommunens fastighet och behöver därmed inte flyttas såsom i samrådsförslaget. Någon särskild rättighetsbildning bedöms därmed inte vara nödvändig.

Grundkarta

Grundkartan har reviderats. Saknade fastighetsbeteckningar har lagts till och redovisningen inom planområdet har förtydligats.

Redovisning av kostnader för enskilda

Planbeskrivningen har kompletterats med information om kostnader för enskilda fastighetsägare. Det framgår att anslutningskostnader för exempelvis vatten och avlopp, el och eventuell fjärrvärme bekostas av respektive fastighetsägare.

Anledning till att fastighetsindelningsbestämmelser införs

Planbeskrivningen har kompletterats med en tydligare motivering till införandet av fastighetsindelningsbestämmelser. Det framgår att dessa är nödvändiga för att säkerställa en ändamålsenlig fastighetsindelning samt att fastighetsbildningen sker i enlighet med planens struktur och tekniska försörjning.

Planavgift eller plankostnadsavtal

Planbeskrivningen har kompletterats med information om planeekonomi. Det framgår att plankostnaden i nuläget ingår i markpriset. Om ny taxa för planavgift har trätt i kraft vid tidpunkten för bygglovsprövning kan planavgift i stället komma att tas ut i bygglovsskedet, varvid motsvarande kostnad justeras i markpriset.

2.1.3 Företag, föreningar och organisationer

Dalaenergi

Hej,
Under 10.8.3 El och fiber. Kan det vara bra att förtydliga att exploatören bekostar flytt av ledning. Sedan kan man även nämna att det finns ett "E-område" för en transformatorstation i plankartan.

Kommentar:

Vi tackar för era synpunkter.

Kapitel 10 beskriver områdets befintliga förutsättningar. Information om E-området finns beskrivet i kapitel 11 "Planförslag", under rubriken "11.6.4 El och fiber". Planbeskrivningen kompletteras med information om att kommunen bekostar utbyggnad av ledningar inom området. Detta görs i kapitel 15 "Ekonomi".

Gustafs GOIF skidsektion

Efter att ha sett den nya detaljplanen för Bladguldets ser det bättre ut än de första förslaget, nu då en liten yta natur på plattan sparas för fortsatt nyttjande för allmänheten. Men anser fortfarande att det helst inte ska byggas här alls, då detta är det enda uppmärkta rekreationsområdet som finns i Gustafs. Bebyggelsen kommer alltför nära det sparade området och vintertid kommer det troligtvis bli svårt att få till bra skidspår då man gärna går/transporterar sig här om man bor i princip i/på spåret.

Sedan ställer vi frågan om det verkligen behövs mer mark för bebyggelse, då det nu finns många hus som inte blir sålda. De nybyggda bostadsrätterna bakom ICA Gustafs är inte sålda. Vid Källberget finns också många osålda hus. Vid Enbacka skola är det också tänkt att byggas bostäder, men här står det still, inga bostäder har börjat byggas här. Sockenstugan ska ju också rivas för bostadsbygge. Det finns ingen marknad för 30–40 nya bostäder till i Gustafs! Så lämna detta område helt orört så att friskvård, rekreation och friluftsliv fortsatt blir lättillgängligt även för kommande generationer och för oss som nyttjar hela området/skogen nu.

Kommentar:

Vi tackar för era synpunkter.

Det nya bostadsområdet innebär att delar av befintlig naturmark samt motions- och skidspår påverkas. Kommunen är medveten om att området används för rekreation och friluftsliv, och att det har en viktig funktion lokalt. I planförslaget har därför delar av området säkerställts som naturmark för att fortsatt kunna nyttjas för rekreation. Kommunen har för avsikt att, i samband med genomförandet, möjliggöra justering och återskapande av berörda stråk så att tillgängligheten till motion och skidåkning så långt som möjligt kan bibehållas.

Synpunkten att området bör bevaras helt för rekreation samt att bostadsutveckling i stället bör ske på andra platser i Gustafs har noterats. Frågor om bostadsbehov och prioritering mellan olika utbyggnadsområden hanteras i kommunens översiktliga planering. Det aktuella området är utpekad för bebyggelse i Fördjupad översiktsplan för Gustafs (Enbacka och Mora by m.m.) 2018–2030, där en samlad avvägning mellan olika allmänna intressen har gjorts.

Anseende marknadsläget för bostäder kan detta variera över tid. Detaljplanen syftar till att skapa långsiktig beredskap för bostadsutveckling, och ett genomförande sker först när det finns förutsättningar för detta.

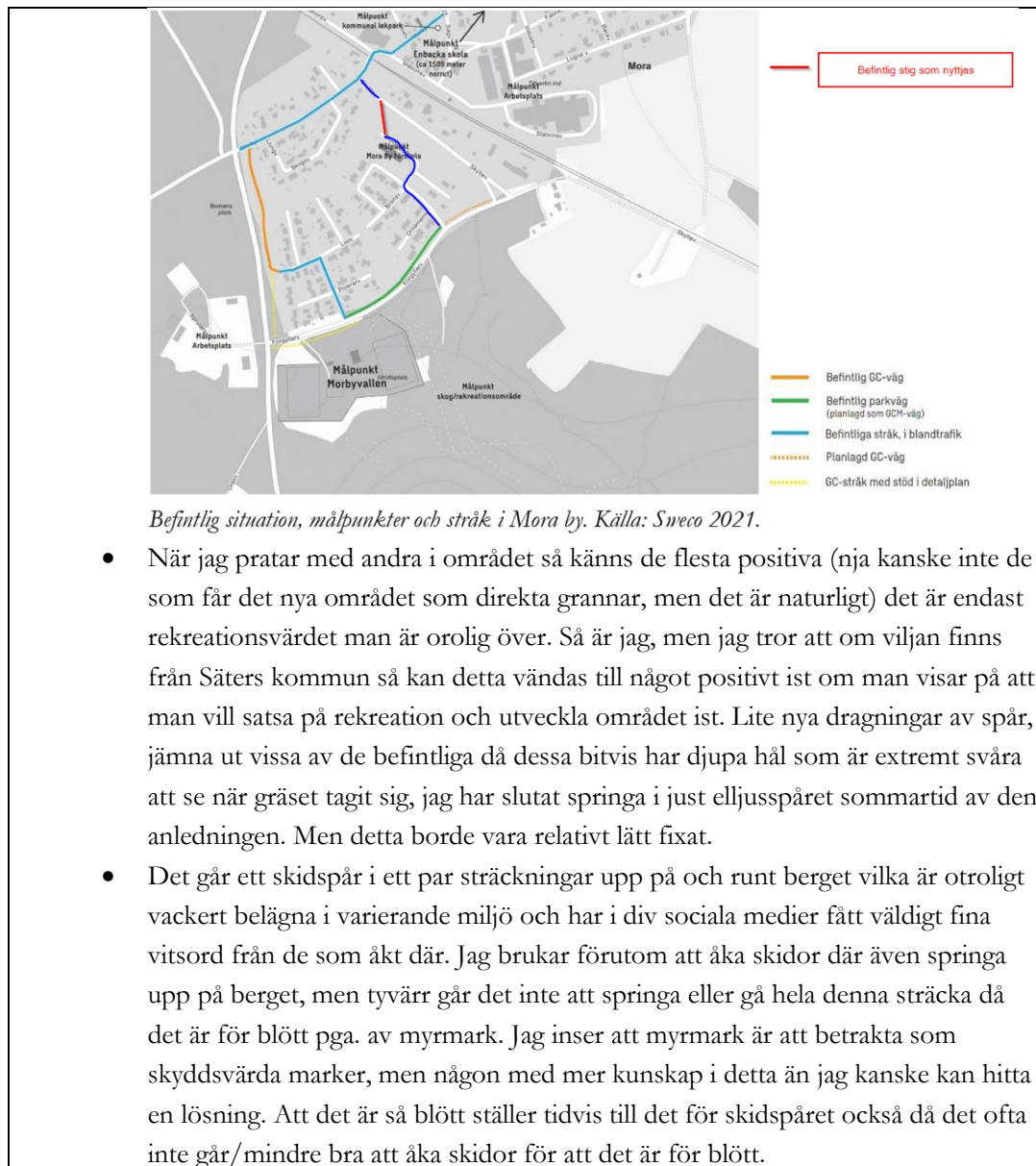
2.1.4 Privatpersoner

Yttrande 1

Hej

Jag är i grunden positiv till all utveckling och ser även det planerade området som en positiv utveckling. Som boende i området har jag några åsikter som mer är att betrakta som tips.

- Jag har sett förslaget kring ny cykel/gångväg mer jag har ett mycket enklare och billigare och som dessutom inte kräver att än mer befintlig skog måste tas ner. Jag föreslår att det skapas en riktig cykel/gångväg där det idag redan finns en stig (se rött streck nedan) som nyttjas idag av alla i området, det är dock en stig så det blir riktigt kladdigt vid regn, samt besvärlig att ta sig fram på vintertid. Skapas det en riktig cykel/gångväg där så skulle denna binda ihop Enbacka mm på ett enkelt sätt till Guldläggärvägen (som enligt min åsikt är en "säker" väg då den är öppen men korta sträckor så det är låg hastighet) och vidare ut till Förgyllarvägen som jag läser att ni redan har planer för att säkra upp gällande gång/cykel.
- En variant på detta är att även skapa en riktig cykel/gångväg mellan Bronsvägen och Listvägen där det också idag går en stig. Men det är en lite sämre lösning skulle jag säga då trafiken i det området är lite livligare och dolda korsningar.

Kommentar:

Vi tackar för dina synpunkter. Gång- och cykelvägarna ligger utanför det aktuella detaljplaneområdet, men den föreslagna sträckningen noteras inför kommunens fortsatta arbete. Synpunkterna vidarebefordras till gatuenheten.

Det stämmer att detaljplanen innebär att delar av naturmarken påverkas. För att fortsatt möjliggöra rekreation i området planläggs delar av ytan som naturmark.

Frågor som rör spår, myrmark och dess tillgänglighet ligger utanför planområdet. Synpunkten noteras.

Yttrande 2

Synpunkter ang ersättningsväg för transporter i skogsbruket. Som tidigare påpekats går nuvarande väg som av hävd använts i hundratals år rakt igenom planerat bostadsområde, även i detta förslag framgår det icke exakt hur ni har tänkt att lösa detta problem, endast att det ska lösas, vi vill ha en lösning där upplagsplats av avverkad skog ej ligger i anslutning till bostadsområde med lekande barn mm. Det går med relativt enkla medel att lösa detta problem och det är inte fråga om stora mängder årligen, vi har samsats med friluftslivet förut och kan göra det fortfarande. Med hopp om återkoppling från kommunen och ett möte på plats med markägare och personal med mandat att ta beslut.
Nuvarande förslag godtas ej.

Kommentar:

Vi tackar för synpunkterna.

Planförslaget har omarbetats avseende skogsvägens sträckning i enlighet med framförda synpunkter. Vägen kvarstår i huvudsak i befintligt läge, vilket innebär att avståndet till planerad bostadsbebyggelse ökar jämfört med tidigare förslag. Detta bedöms ge bättre förutsättningar för att hantera påverkan på boendemiljön

Vad gäller upplagsplats möjliggör planen att denna kan kvarstå i nuvarande läge. Detaljplanen reglerar inte exakt placering av upplag, vilket innebär att lokalisering även kan ske på annan plats, exempelvis utanför planområdet.

Dialog i frågan har skett genom tidigare möte på plats. Kommunen bedömer därmed att frågan har hanterats inom ramen för planarbetet.

Yttrande 3

Hej,

Jag vill härmed lämna mina synpunkter på detaljplaneförslaget för kvarteret Bladgultet i Mora by. Jag bor här med min familj sedan nyligen och vi valde att bosätta oss just här för den unika närheten till naturen, tryggheten i området och möjligheterna till friluftsliv. Planområdet ligger endast cirka 100 meter från vår bostad – i en skog vi vistas i nästan dagligen tillsammans med våra barn.

Det är inte en obrukad yta, utan ett aktivt rekreationsområde för byns invånare i alla åldrar. Här finns motionsspår, elljusspår, en ny frisbeegolfbana och skidspår – allt underhållet av lokala eldsjälar. Förskolegrupper är ofta ute i området och barnfamiljer vistas här året om. Vi ser det som en del av vår vardag – en plats som är ovärderlig både socialt, pedagogiskt och hälsomässigt.

Jag vill därför framföra en tydlig invändning mot byggnationen. Här är några konkreta och övergripande skäl:

1. Barnkonventionen (Sverige är skyldig att följa den som lag)

Sverige har inkorporerat FN:s barnkonvention som svensk lag sedan 2020. Flera artiklar är direkt relevanta i denna fråga:

- Artikel 3: Vid alla beslut som rör barn ska barnets bästa komma i främsta rummet.
- Artikel 31: Barn har rätt till lek, vila och fritid.
- Artikel 24 och 27: Barn har rätt till bästa möjliga hälsa och en levnadsstandard som är tillräcklig för deras utveckling.

Att bygga bort en skog där barn i området regelbundet leker, rör sig och får uppleva naturen, riskerar att strida mot dessa grundläggande rättigheter. Det är inte rimligt att barns behov av rörelse, naturkontakt och trygg lekmiljö får stå tillbaka för bostadsbyggnad – särskilt inte när alternativa ytor kan övervägas.

2. Miljöbalken – Hållbar samhällsutveckling och skydd av naturmiljö

Enligt miljöbalken (1 kap. §1) ska all planering främja en hållbar utveckling, där nuvarande och kommande generationer ges goda livsbetingelser. Vidare säger kap. 3 §6 att mark- och vattenområden av betydelse för friluftslivet ska så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som påtagligt försvårar det allmännas tillgång till dem.

Skogen i fråga är inte bara en ”naturmark” – den är redan ett etablerat och tillgängligt rekreativt område. Att bebygga den minskar möjligheten till friluftsliv för byns invånare, och det påverkar särskilt barn, unga och äldre negativt. Det går emot intentionerna i miljöbalken att exploatera ett sådant område när andra lösningar är möjliga.

3. Säters kommuns hållbarhetsmål och översiktsplan

I kommunens hållbarhetsstrategi och översiktsplan lyfts bland annat följande mål:

- Ökad fysisk aktivitet och god folkhälsa
- Tillgång till grönområden för alla
- Skydda rekreativt område och naturvärden i tätortsnära miljöer
- Stärka det lokala föreningslivet och civilsamhället

Planområdet i Mora by används aktivt av sportklubbar och privatpersoner. Att riva skidspår, flytta motionsslingor och reducera tillgången till naturmiljöer underminerar dessa mål. Det finns en risk att kommunen förlorar det engagemang från ideella krafter som idag gör platsen levande – något som i praktiken inte går att ersätta med nya områden på karta. En flyttad stig är inte samma sak som en trygg, inkörd och levande mötesplats i en gammal skog.

4. Boendekvalitet och långsiktighet

Vi är många som valt att flytta till Mora by just på grund av naturen – ett värde som

riskerar att gå förlorat. Om framtida utveckling sker på bekostnad av just det som gör området attraktivt, förlorar både kommunen och invånarna på lång sikt.

Att bygga bostäder kan vara positivt – men det måste göras i balans med de värden som redan finns. Det är orimligt att komprimera all utveckling i en bys mest uppskattade och använda naturområde, särskilt när alternativen inte är tillräckligt utforskade eller presenterade.

Sammanfattning:

Jag motsätter mig förslaget i nuvarande form och vädjar till kommunen att:

- Skydda den skog som idag används av barn, föreningsliv och förskola.
- Ta större hänsyn till barnkonventionen och miljöbalkens mål om tillgänglig natur.
- Säkerställa att Säters kommuns egna hållbarhetsmål verkligen vägs in i praktiken.
- Utreda alternativa byggytor som inte påverkar ett etablerat och välfungerande friluftsområde.

Jag ställer mig gärna till förfogande för dialog i denna fråga, och uppmanar kommunen att i detta fall verkligen låta barnens och byns röst väga tungt.

Jag vill även ifrågasätta hur samrådet har genomförts. Jag har via granne fått kännedom om att endast ett fåtal personer bjöds in till samrådsmöte, och att flera centrala aktörer – såsom ansvariga inom den lokala idrotts- och skidklubben – inte informerats eller tillfrågats. Det är ytterst bekymmersamt att föreningslivets representanter, vars verksamhet påverkas direkt av planområdet, inte bjudits in.

Enligt Plan- och bygglagen 5 kap. §§ 11–12 samt Boverkets vägledning, ska samrådet inkludera alla som berörs av planförslaget – både boende, organisationer och föreningar med ett väsentligt intresse. Det är därför tveksamt om samrådsprocessen genomförts enligt lagens krav.

Jag ber kommunen redovisa hur samrådet har skett, vilka som bjudits in och på vilka grunder urvalet gjorts. Om det visar sig att processen varit bristfällig, bör den omprövas och ett nytt, mer rättssäkert samråd genomföras innan planen förs vidare.

Kommentar:

Vi tackar för dina synpunkter.

Planarbetet utgår från kommunens översiktsplan 2014 samt Fördjupad översiktsplan för Gustafs (Enbacka, Mora by m.m.) 2018 - 2030, där området pekas ut för bebyggelseutveckling. Kommunen gör i den översiktliga planeringen en samlad avvägning mellan olika allmänna intressen, där både behovet av bostäder och tillgången till natur- och rekreationsområden ingår.

Kommunen delar uppfattningen att området har viktiga värden för friluftsliv, lek och rekreation, och dessa värden har varit en central utgångspunkt i planarbetet. Planförslaget har därför utformats så att delar av naturmarken bevaras och fortsatt kan nyttjas för rekreation, samtidigt som ny bostadsbebyggelse möjliggörs i enlighet med den övergripande planeringen

Anseende hänvisning till barnkonventionen och miljöbalkens bestämmelser gör kommunen bedömningen att dessa intressen har beaktats i planprocessen genom avvägningen mellan bebyggelseutveckling och bevarande av natur- och rekreationsytor. Den aktuella detaljplanen bedöms inte medföra en betydande miljöpåverkan, vilket framgår av genomförd undersökning om betydande miljöpåverkan som även delats med länsstyrelsen utan invändning.

Planförslaget har ställts ut på samråd vid två tillfällen till följd av större förändringar i planens utformning. Samrådet har genomförts genom utskick till berörda sakägare, närboende och föreningar, annonsering på kommunens webbplats samt i lokal press. Dialog har även förts med berörda intressenter under processen. Kommunen bedömer därmed att samrådet har genomförts i enlighet med plan- och bygglagens krav.

Synpunkterna om samrådsprocessen och föreningslivets delaktighet noteras.

Yttrande 4

Vi vill härmed lämna synpunkter på samrådsförslaget för detaljplanen Kvarteret Bladguld.

Det planerade området sträcker sig över en befintlig väg som vi sedan lång tid tillbaka använder för att nå våra skogsskiften sydost om planområdet. Vägen har funnits i flera hundra år och är dokumenterad på äldre kartor (se Bilaga 1). Den har kontinuerligt nyttjats för skogsbruk, transporter och tillsyn – och utgör än idag en nödvändig förbindelse till vår skogsfastighet. Det är därför ett absolut krav att frågan om fortsatt tillgång till vägen löses innan detaljplanen kan godkännas.

I det planförslag kommunen har presenterat finns en alternativ dragning av vägen, men denna är olämplig eftersom den då skulle gå genom ett område som idag nyttjas av den lokala förskolan som grönområde för utevistelse och lek. Att förlägga trafik i anslutning till barnens utemiljö innebär en tydlig risk ur säkerhetssynpunkt och begränsar förskolans tillgång till en trygg och stimulerande närmiljö.

Föreslagen lösning:

Vi föreslår istället denna lösning:

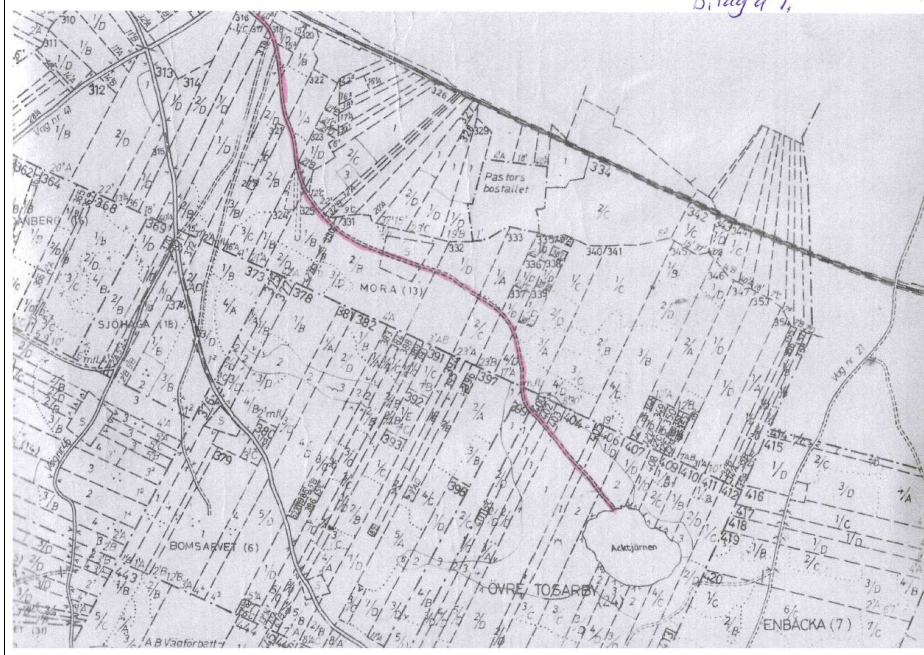
- Att en ny anslutning till befintlig väg anläggs från Förgyllarvägen (se Bilaga 2).
- Att den befintliga vägen bevaras och förbättras för fortsatt användning.
- Att en vändplan byggs före Ackjärnsbäcken.

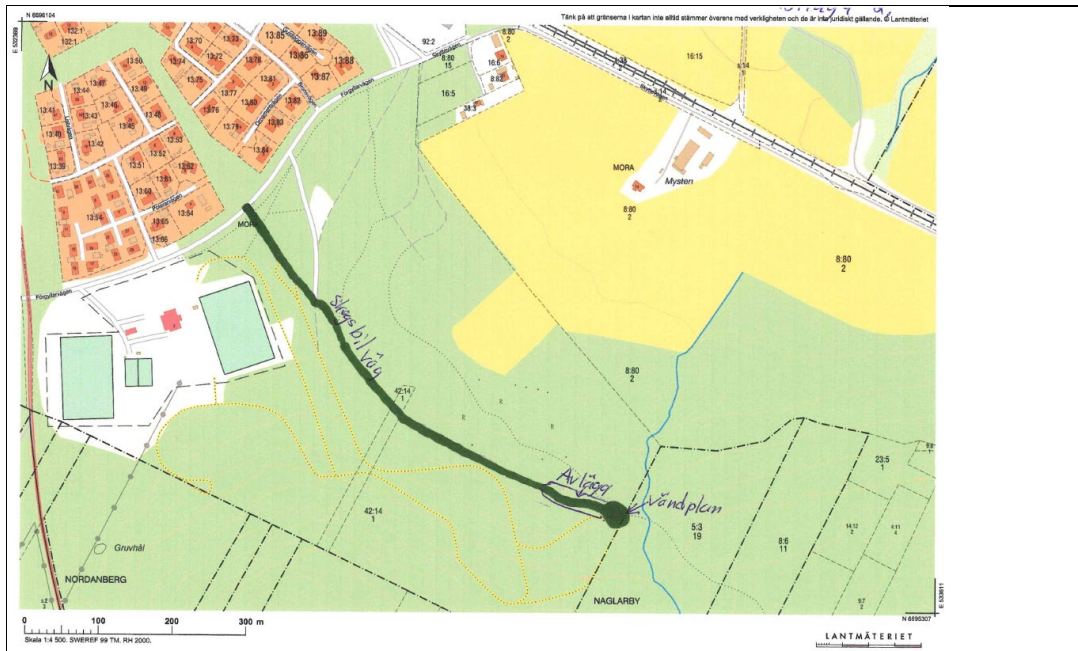

Denna lösning skulle:

- Flytta skogstrafik och upplag bort från bostadsområdet.
- Skapa en tryggare och mer harmonisk utemiljö för förskolan.
- Bevara tillgången till skogsfastigheten utan att hindra fortsatt planläggning av området.

Vi hoppas att Säters kommun beaktar dessa synpunkter samt ser fram emot en lösning som tillgodoser både skilda och allmänna intressen.

Kommentar:

Vi tackar för synpunkterna.

Planförslaget har reviderats avseende skogsvägens sträckning. I enlighet med inkomna synpunkter har vägen justerats jämfört med tidigare förslag. Den nya lösningen innebär att vägen i huvudsak kvarstår i sitt nuvarande läge, vilket säkerställer fortsatt tillgänglighet till berörda skogsskiften och bevarar den befintliga funktion som vägen har för skogsbrukets transporter. Även befintligt upplag kan kvarstå i nuvarande läge.

Den alternativa dragning som tidigare redovisats har därmed utgått. Kommunen bedömer att den valda lösningen innebär en rimlig avvägning mellan tillgänglighet för skogsbruk, hänsyn till det kommande bostadsområdet samt genomförbarhet inom planområdet.

Frågor om eventuell utformning av upplag och vändplan hanteras inte inom ramen för detaljplanen.

Yttrande 5

Synpunkter på 11.3.2 Timmertransporter

I planförslaget föreslås att skogsmaskinerna ska köra i anslutning till jordbruksmarken i nordöst. Detta är inte acceptabelt då maskinerna kör skift under kvällar och tidiga morgnar, ofta med kraftiga band på alla hjul, vilket innebär stora störningar.

Ett bättre alternativ är att anlägga en ny väg mellan bostadsområdet och Morbyvallen, särskilt avsedd för personbiltrafik och skotning (skogsbiltransporter). Det är inte hållbart att tunga timmertransporter går ihop med den gamla vägen inför nya bostadsområdet. Ett bättre

vändplan bör skapas före åkermarken. Där finns idag en plan, men den behöver utökas. Det är där virket från skogen ska samlas och hämtas av timmerbilar.

Biltrafik och skotning bör inte samsas på samma väg. Det skapar trafikrisker och slitage. Skidspåren kan utan problem läggas intill vägen, men måste samordnas med övrig infrastruktur i området.

Synpunkter på 12.4 Trafik

Vid utbyggnad enligt planförslaget kommer trafiken att öka längs länsväg 790. Hastigheten är idag satt till 70 km/h ända ner till viadukten under riksväg 70, vilket påverkar korsningen Morbyvägen samt avfarterna till väg 651 mot Hovgården och utfarten från Soldatvägen.

Sikten är dålig vid flera av dessa utfarter. Under odlingsäsongen sker också skytteltrafik med traktorer och tunga transporter från jordbruksfastigheter ut på 790, vilket ytterligare ökar riskbilden.

Jag anser att kommunen ska verka för att Trafikverket vidtar åtgärder som sänkt hastighet, bättre siktförhållanden och eventuellt refuger eller andra fysiska hinder som dämpar farten.

Jag ber kommunen beakta dessa synpunkter i det fortsatta planeringsarbetet. Jag står gärna till förfogande för dialog eller ytterligare förtydliganden.

Kommentar:

Vi tackar för dina synpunkter.

Planförslaget har omarbetats anseende hantering av skogsvägen. I stället för att leda om trafiken kvarstår vägen i huvudsak i befintligt läge mellan Morbyvallen och det kommande bostadsområdet, med en justering av infarten. Detta innebär att den tidigare föreslagna dragningen närmare jordbruksmarken inte längre är aktuell.

Frågor om exakt utformning av vägar för skogsbruk, vändplaner och upplagsplatser regleras inte i detaljplanen, utan hanteras i dialog mellan berörda fastighetsägare i genomförandeskedet. Befintligt upplag kan kvarstå men detaljplanen hindrar inte att upplag lokaliseras på annan plats, utanför planområdet.

Kommunen bedömer att planförslaget inte medför en sådan trafikökning att det innebär påtagliga konsekvenser för det lokala vägnätet.

När det gäller synpunkter på trafiksäkerhet och framkomlighet på länsväg 790 ligger ansvar och åtgärder på statlig väghållare (Trafikverket). Kommunen för dialog med Trafikverket i frågor som rör trafiksäkerhet och tar med sig de synpunkter som framförts i det fortsatta arbetet.

Yttrande 6

Synpunkter på 11.3.2 Timmertransporter

I planförslaget föreslås att skogsmaskiner och timmertransporter ska köra i anslutning till jordbruksmarken i nordost. Detta är mycket problematiskt då dessa transporter ofta sker kvällstid eller tidiga morgnar, och med tunga fordon som skapar hög ljudnivå och påverkar boendemiljön negativt.

Jag motsätter mig att skogslogistiken ska gå via detta område, särskilt med tanke på att det nya bostadsområdet kommer ligga nära. En bättre lösning vore att anlägga en särskild väg för biltrafik (skogsskötsel m.m.) och timmerbilar mellan Morbyvallen och bostadsområdet, avskild från bostäderna. En bättre vändplan kan göras före bäcken där det finns en plan idag – den kan utökas och där kan skogsmaskinerna lägga virket och där hämtas av timmerbilarna.

Jag vill särskilt understryka att biltrafik och skotning inte bör samsas på samma väg. Det skapar både trafiksäkerhetsproblem och ökad slitning på vägen. Skidspåren i området kan dessutom utan problem placeras vid sidan av vägen.

Synpunkter på 12.4 Trafik

Enligt planförslaget kommer trafiken att öka på länsväg 790. Idag är hastigheten här satt till 70 km/h från utfarten från Förgyllarvägen till viadukten under riksväg 70, i höjd med korsningen Morbyvägen och utfarten från Soldatvägen mot Hovgården.

Sikten är mycket begränsad vid dessa utfarter, särskilt från det ena hållet. Under odlingssäsong sker dessutom omfattande skytteltrafik med traktorer och jordbruksfordon mellan gamla riksväg 70 och 65:an via Soldatvägen, vilket ytterligare ökar riskerna.

Med anledning av detta anser jag att Trafikverket bör vidta trafiksäkerhetsåtgärder i området.

Det kan röra sig om:

- Sänkt hastighet på länsväg 790
- Förbättrad sikt vid utfarter
- Anläggande av refuger

Dessa åtgärder skulle öka säkerheten för boende, jordbrukstrafiken.

Kommentar:

Vi tackar för dina synpunkter.

Planförslaget har reviderats avseende hantering av skogsvägen. I stället för tidigare föreslagen omläggning kvarstår vägen i huvudsak i befintligt läge, mellan det planerade bostadsområdet och Morbyvallen. Infarten

justeras dock något för att ge plats för bostadsområdet. Den tidigare föreslagna dragningen närmare jordbruksmarken i nordost är därmed inte aktuell.

Befintlig upplagsyta kan kvarstå med detaljplanen hindrar inte att upplag kan lokaliseras på annan plats, utanför detaljplaneområdet.

Kommunen bedömer att planförslaget inte medför en sådan trafikökning att det innebär påtagliga konsekvenser för det lokala vägnätet.

Anseende synpunkter på trafiksäkerhet och framkomlighet på länsväg 790 ligger ansvar och eventuella åtgärder på statlig väghållare (Trafikverket). Kommunen för dialog med Trafikverket i frågor som rör trafiksäkerhet och tar med sig framförda synpunkter i det fortsatta arbetet.

Yttrande 7

Varför utöka ett bostadsområde innan ett annat inte är klart. Vi har väntat på att cykelvägar ska byggas för att, framför allt, våra barn ska kunna ta sig säkert fram i området. Om Bladgultet ska börja byggas och det blir tungtrafik som ska beträda Förgyllarvägen, hur ska våra barn kunna ta sig säkert fram till busshållplatsen till och från skolan vid Mora by IP?

Vad är tanken med att bygga ett nytt bostadsområde rakt över motionsspår som används både sommar och vinter av många motionärer?

Det finns en lekpark i hela Mora By, som är svåråtkomlig för barn som bor i kv. Folieraren. Barnen ska ta sig över en väl trafikerad järnväg. Visserligen byggs det om till en gång- och cykelpassage via en tunnel i dagsläget. MEN det som bekymrar oss är att den lekparken är för äldre barn. För våra små som fortfarande går på förskolan så är den lekparken dels för avancerad att leka i och det finns inga gång- och cykelvägar som knyter an till den passagen. Ni borde verkligen se över lekparken och upprätta en till lekpark som barnen kan utnyttja. Våra barn som är hemma med en förälder om dagarna kan inte heller utnyttja förskolans lekpark då verksamhet pågår där.

Sammanfattningsvis känns det som att kommunen vill utöka bostadsområdet p.g.a. ekonomiska fördelar. Men det som redan påbörjats har inte avslutats. Ska då ytterligare ett projekt startas och inte fullföljas?

Ni måste tänka om! Främst för våra barn som ska växa upp i Mora By.

Kommentar:

Vi tackar för synpunkterna.

Frågor om trafiksäkerhet, särskilt kopplat till byggtrafik och barns skolvägar, är viktiga och kommer att hanteras vidare i projekterings- och genomförandeskedet. Åtgärder för att minska risker under byggtiden kommer då att utredas.

Kommunen är medveten om behovet av förbättrade gång- och cykelvägar i Mora by och arbetar med en övergripande utvecklingsplan. Föreslagna stråk redovisas i stråkanalysen i planhandlingarna. Flera åtgärder ligger dock utanför denna detaljplan och hanteras i senare skeden.

Avvägning har gjorts mellan behovet av nya bostäder och bevarandet av rekreationsvärden, där ambitionen är att så långt möjligt bibehålla tillgången till motionsstråk.

Lekparken som nämns regleras inte inom ramarna för denna detaljplan. Synpunkten noteras och vidarebefordras till berörd verksamhet för kännedom.

Yttrande 8

Jag och hela min familj är starkt emot att ni gör om denna fina skog till bostäder. Just denna plats har väldigt fina stigar i granskog och blandskog. Det är en plats för mig och även min familj att få energi och att njuta av naturen och lyssna på alla fåglar som bor där.

När snön är borta är jag där minst 5 dagar i veckan och tar mina promenader. Varje gång möter jag människor.

- De äldre som får en chans att komma ut i naturen på en plan mark vilket jag tycker alla borde värna om!
- Löpare
- Cyklister
- Barn som leker i naturen och utforskar.
- De som spelar discgolf.

Det är en plats som är uppskattad av många och framför allt så det ett aktivt liv på platsen. Dessa stigar går inte att ersätta med några på annat håll! Man måste se på helheten, fina stigar som passa alla (i skogen!) unga som gamla. Närheten till skogen för alla som bor här i Gustafs. Den otroligt vackra skogen som gör att vi får ner stressen och får tillbaka energi.

Det är ju bara att titta på bilderna ni har tagit på skogen så begriper man ju att detta tar man inte bort!

Kommentar:

Vi tackar för dina synpunkter.

Kommunen delar bilden av att området har höga rekreativa värden och används frekvent för promenader, löpning, cykling och andra friluftaktiviteter. Tillgång till tätortsnära natur och möjligheter till rörelse och rekreation är viktiga aspekter i kommunens planering. Planförslaget har utformats med hänsyn till dessa värden. Löpare och cyklister kommer även fortsättningsvis att kunna nyttja området, liksom möjlighet till lek och vistelse i naturmark. Majoriteten av befintlig discgolfbana ligger utanför planområdet och kan därmed fortsatt nyttjas i sin nuvarande omfattning.

Samtidigt utgår planläggningen från kommunens översiktsplan och fördjupade översiktsplan, där området pekas ut för bebyggelseutveckling. I den översiktliga planeringen har en avvägning gjorts mellan olika allmänna intressen, där både behovet av nya bostäder och bevarande av natur- och rekreationsområden ingår.

Planförslaget innebär att delar av det befintliga naturområdet tas i anspråk för bostadsbebyggelse, samtidigt som andra delar av området fortsatt säkerställs som naturmark för rekreation och friluftsliv.

Kommunen noterar synpunkterna om områdets upplevda värden och dess betydelse för vardagsrekreation och folkhälsa, och tar med sig dessa i det fortsatta planeringsarbetet.

Yttrande 9

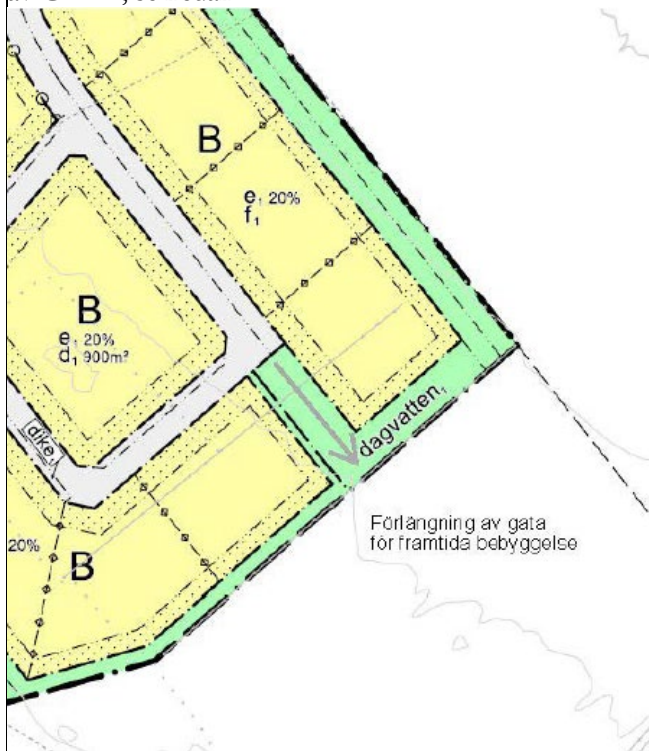
Jag har tagit del av samrådshandlingarna och vill här kortfattat kommentera några synpunkter.
Jag ställer mig positiv till att planlägga området för byggandet av bostäder.

Jag har följande synpunkter på planområdet

Planområdet

Jag anser att planområdet är bra. Ändringen av planområdet mycket bättre än det första förslaget. Ett område väster tillskapas för NATUR1 är bra. Det som saknas är en förlängning av GATA, se nedan.

Jag anser att möjlighet till förlängning av gata beaktas i planförslaget.

Jag har följande synpunkter på planbeskrivningen

Syfte och huvuddrag

”Syftet med detaljplanen för kvarteret Bladguldets i Mora by är att möjliggöra ett nytt bostadsområde med cirka 30–40 bostäder på ett sätt som harmonierar med kringliggande bebyggelse och landskapsbild. Syftet är också att bevara naturytor för friluftsliv, sport och rekreation mellan det nya bostadsområdet och den intilliggande idrottsplatsen Morbyvallen.

Planområdet utvecklas som en förlängning av den befintliga kvartersstrukturen norr om Förgyllarvägen och ska utgöra ett väl avvägt tillskott till bebyggelseutvecklingen i Mora by. Området planläggs för en blandad småskalig bebyggelse i form av friliggande en- och tvåbostadshus, parhus, kedjehus och radhus och en mindre form av flerbostadsbebyggelse för att möjliggöra en varierad boendemiljö. Detaljplanen ställer krav på byggnaders utformning, så som fasadmateriäl, kulör och takvinkel, för att säkerställa en hög arkitektonisk kvalitet och ett samspel med naturen och landskapsbilden. Men också för att skapa en enhetlighet inom området, för att knyta ihop den annars varierande bebyggelsen.

Utöver bostadsändamål ger detaljplanen utrymme för rekreativa värden och naturvärden. En yta mellan den nya bebyggelsen och Morbyvallens idrottsplats avsätts för friluftsliv, sport och rekreation vilket möjliggör fortsatt tillgång till befintliga motionsspår samt möjlighet att skapa nya spårsträckningar.”

Mina synpunkter

Syftet och huvuddrag med detaljplanen är i stort sett bra med något för mycket text.

Övriga synpunkter

7.2.2 Kvartersmark

Reglering och Motiv

f2 Endast parhus, radhus eller kedjehus.

Denna saknas i planbeskrivningen

Dagvatten skall fördröjas lokalt och takvatten skall avledas/fördröjas ovan mark. Snöupplag bör planeras så att en fördröjning sker innan det når vattendrag och att inte andra olägenheter uppstår.

Byggnader ska utföras radonskyddat.

Mark vid vallen vid den före detta älgskyttebanan ska provats angående förorenad mark och

senares innan bygglov beviljas.

Parkering ska lösas inom respektive fastighet.

Jag har följande synpunkter på planbestämmelserna på plankartan.

Höjd på byggnadsverk

Högsta nockhöjd på huvudbyggnad är 8 meter.

Högsta nockhöjd på komplementbyggnad är 4,5 meter.

Takvinkel

Största takvinkel är 30 grader.

Jag anser att högsta nockhöjd är för låg för att kunna bebygga med tvåvåningshus.

Jag anser även att högsta nockhöjd på komplementbyggnad är för låg för tex ett garade men även inte kommer att kunna harmoniera med största takvinkel.

Utnyttjandegrad

e1 Största byggnadsarea är 20% av fastighetsarean inom användningsområdet.

e2 Största byggnadsarea är 25% av fastighetsarean inom egenskapsområdet.

Jag anser att e1 är svårtolkad när användningsområdet delas in i flera fastigheter. Jag anser att e2 inte kan användas inom ett egenskapsområde som inte delas i flera fastigheter (tex byggande av bostadsrätter).

Jag anser att detta bör regleras i plankartan

Utförande

Byggnader ska utföras radonskyddat.

Kommentar:

Vi tackar för synpunkterna.

Planområdet

Förlängning av användningen GATA:

Kommunen har gjort bedömningen att det inte är lämpligt med en fortsatt förlängning av området. Det skulle innebära att jordbruksmark behöver tas i anspråk, samt ett större ingrepp på skogsområden med rekreativa värden.

Planbeskrivning

Syfte och huvuddrag:

Syfte och huvuddrag kvarstår i samma omfattning.

Bestämmelse saknas i planbeskrivning:

Planbeskrivningen kompletteras med bestämmelsen "f₂ – Endast parhus, radhus eller kedjehus" och dess motiv.

Snöupplag:

Kommunen bedömer att områdets utformning ger förutsättningar för snöupplag på naturmark i närhet till dagvattenfördröjning, och att detta inte behöver regleras i planförslaget.

Radonskydd:

Kommunen har inte identifierat några indikationer på förhöjda radonvärden inom planområdet utifrån tillgängliga underlag.

Föroreningar:

Provtagningar har genomförts där den tidigare skyttebanan har funnits. Efter samrådet har även saneringsåtgärder genomförts. Planbeskrivningen har kompletterats med denna information.

Parkeringar:

Planbeskrivningen beskriver att parkeringar ska anordnas av respektive fastighetsägare inom den enskilda fastigheten. Inga allmänna parkeringsytor planeras i området.

Planbestämmelser

Höjd på byggnadsverk:

Högstanockhöjd på huvudbyggnad justeras till 9 meter och komplementbyggnad till 5 meter.

Utnyttjandegrad:

Bestämmelsen e₂ har plockats bort från planförslaget. I stället gäller e₁ "Största byggnadsarea är <i>i kartan angivet</i> % av fastighetsarean inom användningsområdet" för all kvartersmark med användningen "bostad".

All kvartersmark (med användningen "bostad") kommer delas in i nya fastigheter. I en del av området finns fastighetsindelningsbestämmelser som visar exakt hur fastighetsindelningen ska genomföras.

Inom övriga delar kan respektive yta med användningen "bostad" kvarstå som en fastighet eller delas in i flera. Bestämmelsen om största byggnadsarea kommer alltid relatera till fastighetsarean. Det gör att tillåten byggnadsarea kommer variera på olika platser i området och skapa möjlighet till en varierad bebyggelse.

Utförande – Radonskydd:

Eftersom kommunen inte ser någon förhöjd risk tillförs ingen planbestämmelse gällande detta.

Yttrande 10

Vi vidhåller fortfarande att det inte ska byggas mer vid IP i Mora by. Spelar ingen roll att ni gjort om detaljplan, området förstörs ändå.

Våra synpunkter är dels ett fundament från gammal gruvdrift vid Silobergs gruva, det ligger där gamla skyttepaviljongen låg.

Ett kulturminne som försvinner.

Idag finns bara en väg in i området. Det är 40km/tim som gäller.

Ca 1 av 20 bilar åker laglydigt, och belastningen blir högre på biltrafiken med fler bostäder.

Ljudet från fabriken och tågtrafiken upplevs idag som väldigt störande, fast åtgärder är gjorda.

Vem har råd att bo där, blir det socialen som kommer att hyra bostäderna?

Den bästa produktiva skogen vi har, ska ni ersätta med hus.

Hur tänker Ni?

Det finns fler byar med tallskog som ni kan skövla ner. Utan hög radonhalt.

Bygg där istället.

Varför har ni tagit bort R:ena i nya kartan. Dom fanns där förut.

Hur kan ni få ta bort den rödlistade motaggsvampen?

Sen dom fridlysta mosipporna som försvinner.

Alla sandbin, vart ska dom ta vägen? Dom bor ju på alla sandstigar i skogen.

Det skrivs om att ni ska riva Sockenstugan och bygga bostäder där, gör det.

Det skulle bli fint med ett höghus med utsikt över älven.

Centralt och bra, nära skolan bl.a.

Mellan kvarnen och Färjeby och mellan Färjeby och Gruvby är det helt obebyggt.

Där kan ni bygga.

Ni förstör även för era yngsta medborgare vid förskolan, som använder skogen dagligdags och inte kan nyttja den fina skogen.

Timmerbils vägen och timmer upplaget, kommer ni lägga det mellan fotbollsplan och det nya området? Då kommer friluftsområdet att minska mycket.

Hela parkeringen är knökfull på vintern när skidspåren är körda. Dom åker utsocknes ifrån för att åka i våra fina spår som finns idag.

Ska ni bygga så försvinner en del den plana delen, där dom yngsta åker skidor idag.

Kommentar:

Vi tackar för synpunkterna.

Kommunen är medveten om att området används för rekreation, skidåkning och friluftsliv samt har stor betydelse för många boende och förskolans verksamhet. Samtidigt är området utpekad för bostadsbebyggelse i den fördjupade översiktsplanen för Gustafs (Enbacka och Mora by m.m.) 2018–2030. I planarbetet har därför avvägningar gjorts mellan behovet av nya bostäder och bevarande av natur- och rekreationsvärden. Delar av området sparas som naturmark för fortsatt rekreation och vistelse i naturen, vilket även möjliggör fortsatt användning av delar av området för förskolans verksamhet och utevistelse.

Planområdet har reviderats och anpassats för att i så stor utsträckning som möjligt bevara områden med naturvärden. De områden där motaggsvamp har påträffats sparas till största del som naturmark. Arten är knuten till torra och ljusa barrskogsmiljöer med sandig mark och förekommer ofta i glesa skogar som delvis påverkats av mänsklig aktivitet. Kommunen bedömer därför att förutsättningar för arten fortsatt kan finnas inom området även efter genomförandet av planen. Detsamma gäller andra sandlevande arter.

Vad gäller mosippor har kommunen besökt området utan att hitta några förekomster inom planområdet. Kommunen tar gärna emot ytterligare information om var och när mosippor observerats.

Det fundament som nämns ligger inom naturmark i planförslaget och kan därmed bevaras. Om ytterligare information om lämningen finns får den gärna skickas till kommunen.

Kommunen har inte identifierat några indikationer på förhöjda radonvärden inom planområdet utifrån tillgängliga underlag.

Kommunen noterar synpunkter om trafik, hastighet och trafiksäkerhet. Kommunens bedömning är att planförslaget inte medför en sådan trafikökning att olägenhet uppstår i området. Hastighetsbegränsningar regleras inte genom detaljplanen men noteras för fortsatt arbete med kommunens trafikplanering.

I samband med planförslaget har en stråkanalys tagits fram som föreslår en utveckling av gång- och cykelvägar i närområdet. Den föreslår också en gång- och cykelpassage över Förgyllarvägen. Vägen ligger utanför planområdet men frågan hanteras inom kommunens fortsatta trafikplanering.

En bullerutredning har tagits fram som visar att gällande riktvärden för bostäder kan innehållas inom planområdet. Även buller från omringliggande verksamheter och järnvägstrafik har beaktats. Bedömningen är att planförslaget är förenligt med gällande riktvärden.

Planförslaget har även reviderats avseende skogsvägen. Vägen kvarstår i huvudsak i befintligt läge mellan Morbyvallen och det planerade bostadsområdet, vilket innebär att befintligt upplag fortsatt kan kvarstå. Kommunen bedömer att vägen även fortsättningsvis kan samexistera med friluftslivet, likt i dagsläget.

Yttrande 11

Lite synpunkter på Bladgultet. Jag vill först säga att själva kvarteret har jag inte något negativt att säga om, bra förslag.

Det som inte syns så bra är hur vi som är markägare söder om kommunens mark. Det går idag en skogsväg genom det tänkta området som används för markägare för att sköta skogen. Den vägen har tidigare varit en samfällad väg men inte längre av någon anledning. Ett förslag till ny sträckning är att den befintliga sträckningen behålls men att den första delen ut mot förgyllarvägen får en rakare sträckning mellan idrottsplatsen och det nya området. En vändplan iordningställs vid slutet på kommunens mark och den privata marken börjar.

Det positiva är att det inte behöver bli någon trafik med skogsmaskiner och traktorer fram till Förgyllarvägen med virkestravar som tar plats och kan vara en fara för lekande barn då den risken flyttas in till vändplanen. Ekonomisk tror jag bestämt att det är det klart billigaste alternativet.

Kommentar:

Vi tackar för synpunkterna.

Planförslaget justeras så att befintlig väg kvarstår i stort sett så som det är idag. Infarten justeras och placeras längre söderut för att ge plats för ny bostadsbebyggelse. Vägen bedöms inrymmas i användningen "natur".

Någon ny vändplan hanteras inte inom planförslaget.

Yttrande 12

År 2023 flyttade jag och min familj från vårt hus i ett bostadsområde i Borlänge till Mora by i Gustafs. Anledningen till flytten var att komma i närheten av naturen och ge våra barn och djur chansen att växa upp i trygghet utan massa trafik och folk. Vi valde huset vi köpte pga att vi hade skogen precis utanför dörren, något vi längre drömt om. Att välja att bygga ett bostadsområde och ta bort möjligheten till natur för massor av människor som varje vecka kommer och njuter av skogen och harmonin den ger. Oavsett årstid använder många människor skidspår och promenadspår runt åkern. På hösten plockar många svamp och njuter av vad skogen erbjuder. Vi har det lugnt med trafik så det känns skönt att släppa ut våra katter och veta att trafiken här är lugn och säker, men när det kommer 30-40 nya bostäder blir trafiken ökad och risken för olyckor ökar. När barnen blir gamla nog för att börja skolan kommer det vara en risk att låta dem cykla till skolan pga ökad trafik. Allt vi var ute efter va att komma ut till skogen och ha harmoni och det vill ni ta ifrån oss.

Kommentar:

Vi tackar för synpunkterna.

Planområdet pekas ut som utvecklingsområde i Fördjupad översiktsplan för Gustafs (Enbacka och Mora by m.m.) 2018–2030. Kommunen anser att planförslaget utgör en väl avvägd kombination mellan nya bostäder och bevarande av naturmark i området. Planförslaget syftar till att fortsatt ge möjlighet för rekreation, friluftsliv och sport inom området.

Kommunen instämmer i vikten av en säker trafikmiljö, men bedömer att planförslaget inte medför en sådan trafikökning att det innebär påtagliga konsekvenser för det lokala vägnätet. Trots det har kommunen i samband med planförslaget tagit fram en stråkanalys som föreslår åtgärder för ett mer sammanhängande gång- och cykelvägnät i södra delen av Mora by. Åtgärderna ligger dock utanför planområdet och hanteras inom kommunens trafikplanering.

3 Ställningstagande

3.1 Justering av detaljplaneförslaget

- Bestämmelser om minsta fördröjningsvolym för dagvatten har införts i plankartan.
- Fördröjningsytor för dagvatten har utökats.
- Bestämmelse om kvartersmarkens höjd i förhållande till gata har införts i plankartan.
- Bestämmelse kring bullerskydd vid uteplats och balkong har införts i plankartan.
- Bestämmelse om högsta nockhöjd för huvudbyggnad har ändrats från 8 till 9 meter.
- Bestämmelse om högsta nockhöjd för komplementbyggnad har ändrats från 4,5 till 5 meter.
- En användningsgräns mellan natur och kvartersmark har flyttats för att skapa större avstånd från påträffad knärot i området.
- Information om saneringsåtgärder vid den före detta skyttebanan har lagts till i planbeskrivningen.
- Mätningar av grundvattennivå har genomförts och information har lagts till i planbeskrivningen.
- Användningsbestämmelsen NATUR2 har plockats bort och ersatts av NATUR1 – ”Naturområde, friluftsliv, sport och rekreation”.
- Planförslaget justeras så att befintlig skogsväg till stor del kan kvarstå i nuvarande sträckning.
- Planbeskrivningen har kompletterats med mer information om dagvatten och skyfall.
- Planbeskrivningen har kompletterats med mer information om vatten och avlopp.
- Planbeskrivningen har kompletterats med mer information om naturmiljöer.
- Planbeskrivningen har kompletterats med tydligare information om grönytor i området.
- Planbeskrivningen har kompletterats med information om fastighetsindelningsbestämmelser.
- Planbeskrivningen har kompletterats med information om fastighetsrättsliga konsekvenser.
- Planbeskrivningen har kompletterats med information om planekonomi och kostnader för enskilda fastighetsägare.

3.2 Beaktande av synpunkter

Följande instanser, sakägare och allmänhet har inte, helt eller delvis, fått sina synpunkter tillgodosedda gällande frågor som hanteras i detaljplan:

- Barn- och utbildningsnämnden
- Miljö- och byggnämnden
- Gustafs GOIF skidsektion

- Privatperson Yttrande 3
- Privatperson Yttrande 5
- Privatperson Yttrande 6
- Privatperson Yttrande 7
- Privatperson Yttrande 10
- Privatperson Yttrande 11
- Privatperson Yttrande 12

Samhällsbyggnadssektorn,
Säter 2026-06-03

Emma Sillanpää

Handläggare

Andréas Mossberg

Samhällsbyggnadschef